

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXII. Epist. Synodica Damasi Episc. Rom. & aliorum occidentalium ad
Episcopos Illyrici scripta, de Concilio Ariminensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

cum gloria Patris, ut reddat unicuique mercedem operum suorum. Et in Spiritum Sanctum: quem unigenitus ipse Filius Dei, Jesus Christus, Deus ac Dominus noster, missurum se promisit generi humano; consolatorem sicut scriptum est, Spiritum veritatis. Quem etiam misit post ascensum suum in caelos sedens ad dexteram Patris: unde venturus est ut iudicet vivos ac mortuos. Nomen vero substantiae, quod a patribus simplicius positum, a populo vero minime intellectum, offensioni est plurimis, propterea quod in Scripturis non continetur, placuit omnino removeri, nec ullam deinceps substantiae fieri mentionem, quoniam Scripturae sacrae nusquam meminerunt substantiae Patris & Filii: neque item in persona Patris & Filii & Spiritus sancti unam hypostasin nominari oportere. Similem vero Patri Filium dicimus, quem admodum divinae Scripturae dicunt ac docent. Omnes vero haereses, seu quae jam prius damnatae, seu quae postea exorta sunt huic fidei expositioni contrariae, anathema sint. His igitur alii metu compulsi, alii fraude inducti, subscripserunt. Quotquot vero consentire his recusarunt, in ultimos orbis fines legati sunt.

Α πατερικῆς, ἵνα δὲ εἶναι ἐκαστῶν τὰ ἔργα αὐτῶν. Ἐἰς πνεῦμα ἅγιον, ὅπερ αὐτὸς ὁ μονογενὴς θεὸς υἱὸς ἐκ τοῦ πατρὸς ὁ θεὸς ἔκκευθη ἐπιτηδεύων λατρεῖν πατρὶ καὶ ἑαυτῷ ἀνθρώπων, ὅν πατρὶ κληθῆναι καὶ ὡς γέγραπται, τὸ πνεῦμα τὸ ἀληθείας, ὅπερ καὶ αὐτὸς ἀπέστειλεν ἀνελεῖσθαι ἐκ τῆς ἐκκλησίας καὶ διὰ τὴν πατρὶν ἐκείθεν ἐρχόμενον κενῶναι τὴν ἐκκλησίαν καὶ νεκρῶναι τὸ ὄνομα τὸ εἰσῆς, ὅπερ ἀπλῆς ἐργὸν ἐνεβέβη ὑπὸ τῶν πατέρων, ἀγνοῦντες τὸ τοῖς λαοῖς σκάνδαλον εἶναι φερεῖν, διὰ τὸ ἐν ταῖς γραφαῖς εἶναι ἐκκευθῆναι ἡρεσεῖς παρὰ τὴν ἀλήθειαν καὶ πανήλωσεν μὴ δεμίαν μνήμην εἰσῆς ἔλοιπεν γίνεσθαι, διὰ τὸ μάλιστα τὰς θείας γραφὰς μηδὲ μὴ πατρὸς ἔξῃ εἰσῆς μεμνηθῆναι, μήτε μὴν δὲ ἐπιπροσώπως πατρὸς καὶ υἱὸς ἀγία πνεύματος, μίαν ὑπόστασιν ὀνομαζέσθαι ὁμοίον τὸ λεγόμενον τῶν πατέρων υἱόν, καὶ ὡς καὶ αἰθεραὶ γραφαὶ λέγουσιν καὶ διδάσκουσιν, πᾶσας τὰς αἰρέσεις τὰς ἡδη παρῆσαν καθαυρῶν εἰσῆς, ἢ καὶ εἰ τις νεωστὶ ἀνεφύσησεν ὑπεναντία ταύτης τῆς γραφῆς ἐκτεθείσης, ἀνάθεμα ἔστωσαν. ταῦτα μὴ ὧν, οἱ μὴ δεῖσαντες, οἱ δὲ φανακιστῆρες ὑπεγράψαν. οἱ δὲ συνθέσαντες μὴ βεβληθέντες, εἰς τὰς ἐκκλησίας ἐξ ἀληθείας ἐξέπεμψθησαν.

CAP. XXII.

Κεφ. κβ.

Epistola Synodica Damasi Episcopi Romani & aliorum Occidentalium, ad Episcopos Illyrici scripta, de Concilio Ariminensi.

Συνεδιὸς τῶν πατρῶν δαμάσου ἐπισκόπου Ῥώμης καὶ τῶν ἐπισκοπῶν καὶ ἰλλυρικῶν ἐπισκόπων γραφαὶ πρὸς τῆς κατ' ἀρχαίαν συνόδου.

PRORRO hanc fidei formulam ab universis veritatis propugnatoribus, maxime vero ab Occidentalibus reprehendi, testatur eorundem epistola ad Episcopos Illyrici conscripta. Inter eos vero qui hanc epistolam scripserunt, principem locum obtinet Damasus, qui tunc temporis post Liberium Romanæ Ecclesiæ præsidebat; vir omnigenere virtutis ornatus. Scripserunt autem unâ cum illo eas litteras nonaginta Episcopi Romæ congregati, ex Italia & Gallia. Quorum etiam nomina hoc loco appoluissem, nisi superfluum id esse existimarem. Epistola autem sic habet: Episcopi Romæ in sacrosancta synodo congregati, Damasus, Valerianus & reliqui, dilectis fratribus & Episcopis in Illyrico constitutis, in Domino salutem. Confidimus quidem sanctitatem vestram Apostolorum instructione fundatam, eam tenere

Ὅτι μέντοι τὸ ἐκτεθείσας ἀπάντες κατηγορεῖσιν οἱ τῆς ἀληθείας ἀγωνισαὶ καὶ διαφρασεύσας οἱ τὴν ἐσπέραν οἰκωνοῦντες, μαρτυρεῖ τὰ πρὸς ἰλλυρικῶν παρ' ἐκείνων γραφῶν. Ἐξήρχε δὲ τῶν γεγραφότων δάμασος ἡμῶν Ῥωμαίων ἐκκλησίας μετὰ λιβέρον τῶν προεδριῶν λαχόντων, παμπόλλους δὲ ἀρετῆς κοσμηθεὶς εἰδένων. ἐνεβέβη δὲ κοινῶς ἐκ τῶν γραμμάτων, εἰς ἰταλίας καὶ γαλατίας τῶν γαλλίας ὀνομαζομένης, εἰς τὴν Ῥώμην συνελθούσας ἐβέβηκα δὲ ἀντικατέτων ὀνόματα, εἰ μὴ παρέλκον ὑπελαβόν, ἔγραψαν δὲ ἅδ' οἱ ἐπίσκοποι οἱ ἐπὶ τῆς Ῥωμαίων εἰς τὸ ἱερόν συνελθόντες συνέδριον, δάμασος καὶ βαλεριανός, καὶ λοιποὶ, τοῖς ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς τοῖς ἐν ἰλλυρικῶν καθεσώσων ἐπισκόποις, ἐν βελῶν χωρῶν. Πιστεύομεν τὴν ἀγίαν πίσιν ὑμῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν ἀποστόλων θεμελιωθεῖσαν,

ταύτην κατέχον, καὶ ταύτην τῶν λαῶν ὑφ' ἑαυ-
 τῶν ἡπίεσσι δὸν τῶν οὐρανῶν πατέρων
 ἐδεδίχθη διαφωρεῖ, θεῶν ἱερῶν, ὑφ' ὧν δικαίον
 ἐστὶν λαίμαρκα πᾶσι δόξασθαι. ἀλλὰ δι' ἀναφο-
 ρῆς τῶν ἐν γαλλίᾳ καὶ βενετία ἀδελφῶν ἔγνω-
 μῆν, πᾶσι εἰς αἵρεσιν σπαραχθέν' ὅπως κακὸν εἶ-
 μιον παρὰ φυλάξαι οὐκ ἐπίβουλον. Ὁ Ἐπίσκο-
 ποι, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἀπείρα πινῶν ἢ ἀπλότην
 τῶν σκαυῶν κεχηρῶν ἐρμηνείαις γέγονεν,
 ἀντιστάσθαι δὸν τῶν διαφωρεῶν διδασκαλί-
 αις, διανοεῖσθαι μὴ πάλιν ὀλιγοψύχῳ, ἀλλὰ
 μάλλον τῶν πατέρων ἡμῶν κατέχον τῶν γνώ-
 μων, ὅσα κίς ἀν' ἀποφοροὶ βελῶν ταῖς ἀκοαῖς
 ἀυτῶν ἐπέσφερων. τοιγαρὲν ἀνεξέλιον τὸν
 μεδιολάνεον ἑξαίρετως ἐν τῷ τῶν πατέρων
 κατὰ κεκλιῶν προσγέγραπ'. δικαίων ἔν' ἐστὶ
 πᾶσι τῶν ἐν τῷ ῥωμαίων κόσμῳ διδασκα-
 λας τῶν νόμων, τὰ παρὰ τὸ νόμον φερόμεν, καὶ μὴ
 διαφωρεῶν διδασκαλίας τὴν πίσυν μαινεῖν. καὶ
 ῥηθῆναι πρῶτον ἢ κακίαν αἰρετικῶν ἀκμα-
 ζῆν ἢ ῥῆσθαι, ὡς καὶ νῦν μάλα εὐφρόνως τῶν δόξ-
 ανῶν ἢ ἐλασφημίας, οἱ πατέρες ἡμῶν τριακοῖσι
 οὐδεὶς καὶ ὀλίγοι ἐπίσκοποι, καὶ οἱ ἐκ τῶν ῥωμαίων ἀ-
 λιώτατοι ἐπίσκοποι εἰς νικαίαν γενομένους ἑσκέμ-
 ματος, τὸ τοῦ τῆς Ἐπιφανίου τῶν ὀπλων
 ἑξ' ἀποστολῆς ὤρεσαν, καὶ ταύτην τὴν ἀντιδότῳ τὰ
 θανάσιμα φάρμακα ἀπέσταντο. ὡς τὸν
 πατέρα καὶ τὸν υἱὸν μιᾶς ἐσίας, μιᾶς θεότητος,
 μιᾶς δόξης, μιᾶς δυνάμεως, καὶ ἐνὸς χαρακ-
 τήρος πιστεύειν χρῆναι, καὶ τὴν ἀυτῆς ἑσίας
 ἐσίας ἐπὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. ὅν ἄλλως φρο-
 νῆσαι, ἀλλοτρίον εἶναι ἢ ἐξ ἑσίας κοινωνίας κρι-
 ναίης. ὅπως σωτηριώδη ὄρον ἐπὶ τῶν προσκυνη-
 τῶν σκέψιν, διαφθεῖραι μὴ ταῦτα ἀλλὰ
 σκέψιν πᾶσι καὶ μιᾶν ἀπὸ τῆς ἀλλοτρίαν. ἀλλὰ ἐν
 αὐτῇ τῇ δόξῃ ἀπ' αὐτῶν τῶν οἱ πνευ ἐν δόξ-
 ῆν ἀνανεώσαι ἢ ψηλαφῆσαι ἢ ναίκαζοντο
 μέχρι τῆς διαφωρεῶν, ὡς ὁμολογεῖν αὐτῶν
 ἑτέρα διαλέξει ὑφ' ἑρπῆδος, ἢ ὅτι ἐκ ἐνεόησαν
 τῶν πατέρων γνώμη τῇ ἐν νικαίᾳ ἀρεσάση
 ἐναντίον εἶναι. καὶ ῥηθῆναι ἢ ἀρμίνω συναχ-
 θῆναι, ὅποτε συνέστηκε, μήτε τῶν ῥωμαίων ἐ-
 ποκόπι, ἢ παρὰ πάντων εἶδει τῶν γνώμην
 ἐν δόξῃ, ἢ ἐκ ἐκείνης ὅς ἐπὶ τοσαύτοις ἔτεσι τῶν ἐπίσκοπῶν ἀσπίλως ἐφύλα-
 ξεν. ἔτε τῶν ἀλλῶν τοῖς τοιαύτοις συγκαταθεμένον ἢ μάλα κατὰ προσήκαμεν,
 αὐτοῖς ἔτοι οἱ τινας κατὰ συσκευὴν ὑποκλίνας ἐδοξάν, οἱ αὐτοὶ καλλίονι γνώμη

A fidem, eam plebibus intimare, quæ à
 majorum institutis nulla ratione dissentiat.
 Neque enim aliter sentire Dei con-
 venit sacerdotes, quorum pars est cæ-
 teros erudire. Sed Gallorum atque Ve-
 netensium fratrum relatione comperi-
 mus, nonnullos non hæreticis studio: ne-
 que enim hoc tantum mali cadere in
 Dei antistes potest, sed inscitia vel ex
 simplicitate quadam, sævis interpre-
 tationibus æstuantes, non satis dispice-
 re, quæ magis patrum nostrorum sit te-
 nenda sententia, cum diversa consilia
 eorum auribus ingerantur. Denique
 Auxentium Mediolanensem hæc præ-
 cipue causâ damnatum esse perscri-
 bunt. Par est igitur, universos magis-
 tros legis per orbem Romanum, paria
 de lege sentire, nec diversis magistris
 fidem Dominicam violare. Nam cum
 dudum hæreticorum virus, ut nunc i-
 terum cœpit obrepere, ac præcipue A-
 rianorum blasphemia pullulare cœpisset,
 majores nostri trecenti decem &
 octo Episcopi, atque ex parte sanctissimi
 Episcopi urbis Romæ directi, apud
 Nicæam coniecto Concilio, hunc mur-
 rum adversus arma diabolica statue-
 runt, atque hoc antidoto mortalia pocu-
 la propullarunt, ut Patrem, Filium, Spi-
 ritumque Sanctum, unius Deitatis, uni-
 us virtutis, unius figuræ, unius credere
 oporteret substantiæ, contra sentien-
 tem alienam à nostro consortio judi-
 cantes. Quam definitionem salutarem,
 postea aliis tractatibus quidem perver-
 tere & violare tentaverunt. Sed & in
 ipso exordio, ab iisdem ipsis qui hoc a-
 pud Ariminum retractare cogebantur,
 emendatum hæcenus est, ut subreptum
 sibi alia disputatione faterentur, idcirco
 quod non intellexissent patrum sen-
 tentiæ apud Nicæam formatæ esse con-
 trarium. Neque enim præjudicium
 aliquod nasci potuit ex numero eo-
 rum, qui apud Ariminum conven-
 erunt: cum constet neque Romanum
 Episcopum, cujus ante omnes fuit
 expectanda sententia, neque Vincen-
 tium, qui tot annos sacerdotium il-
 libate servavit, neque alios hujusmo-
 di statutis consensum aliquem com-
 modasse. Cum præsertim, ut diximus,
 iidem ipsi qui per impressionem succu-

buisse videbantur, idem consilio meliore displicere sibi fuerint protestati. Unde advertit sinceritas vestra, hanc solam fidem qui apud Nicæam Apostolorum auctoritate fundata est, perpetua firmitate esse retinendam: hac nobiscum Orientales, qui se Catholicos recognoscunt, Occidentalesque gloriari. Non longe autem fieri posse credimus, ut qui tecum sentiunt, licet hoc ipso conatu a nostra communione alieni sint, Episcoporum nomine exui possint, plebesque eorum erroribus liberata respirent. Quemadmodum enim poterunt corrigere errata populorum, si ipsos error obsederit? Concinat ergo cum omnibus Dei sacerdotibus & vestra sententia charitatis: in qua vos fixos atque firmatos ut bene credimus, ita etiam nos vobiscum recte sentire, debetis reciproci sanctitatis vestrae litteris approbare. Valet fratres charissimi.

CAP. XXIII.

Athanasii Alexandria Episcopi epistola de eadem Synodo.

MAGNUS quoque Athanasius in epistola ad Afros, de Ariminensi Concilio ita scribit. Hac cum ita se habere monstrarentur, quis eos probaturus est, qui Ariminensem aut aliam quampiam synodum præter Nicænam allegant; aut quis eos non oderit, qui patrum quidem statuta rejiciunt; recentiora vero quæ apud Ariminum per vim & contentionem confecta sunt, illis anteponunt? Quis vero est qui cum hominibus istis coire velit, qui ne sua quidem ipsi approbant? Nam qui in decem & amplius synodis suis, ut jam diximus, alia atque alia scripserunt, aperte testantur, se singulas earum damnare. Idem porro iis accidit, quod olim proditoribus Judæis. Nam quemadmodum illi, cum unicum fontem aquæ viventis reliquissent, cisternas sibi foderunt quæ aquam continere non poterant, sicuti scriptum est apud Jeremiam Prophetam: sic isti cum universalem synodum oppugnent, multas sibi synodos effoderunt: quæ omnes ipsis inanes, & tanquam fabulæ nulla vi prædictæ extiterunt. Non feramus igitur illos, qui Ariminensem synodum aut aliam quampiam commemorant præter Nicænam. Qui enim Ariminensem commemorant, ignorare videntur ea quæ

Αχρησάμενοι, ἀπαρέσκειν αὐτοῖς ταῦτα ἐμαρτυράντο. συνορᾷ ἐν ἡμέτερα καθαρότης, ταῦτω μόνω τὴν πίσιν ἥ τις ἐν νικαία κτ' τὴν αὐθεντικὴν τῆς δόξης ὅλων ἐτεμελιώθη, διωκεῖ βεβαίωτη καὶ τελέειν εἶναι. κ' μεθ' ἡμῶν τὰς ἀνατολικὰς οἰκίας ἐπιτολῆς ἐπιγνώσκουσι, τὰς τε δυτικὰς καυχᾶσθαι πσεύομενοι ὅτι εἰς μακρὸν τὰς ἄλλα νοσηῖας αὐτῆς τῆς ἐπιχρήσεως ἀπὸ τῆς ἡμετέρας κοινωνίας χωριώθησε, κ' περιαιρέθησε ἀπ' αὐτῶν τὸ τῆς ἐπισκόπου ὄνομα, ὡς ἐτὸς λαχῆς τὴν πλάνης αὐτῶν ἐλευθερωθείας ἀναπύσσει. ἐδένι γὰρ τῆς ἐπιτολῆς τῆς δυνήσον τὴν πλάνην τῶν ὄχλων, ὅποτε αὐτοὶ κατὰ τὴν πλάνης καλέχον. συμφωνεῖται οὖν κ' παλίων τῶν ἁγίων ἐπιστολῶν κ' τῆς ἡμετέρας τιμιότητος ἡ γνώμη, ἐν ἡμῶν παγίως κ' βεβαίως εἶναι πσεύομεν. ἔτω ἔκ ἡμῶν μεθ' ἡμῶν ὅπως πσεύειν ὀφείλομεν. τοῖς ἀμοιβαίως τῆς ἡμετέρας ἀγάπης ἐυφραναίη ἡμῶν. ἔρρωθε ἀδελφοὶ τιμιώτατοι.

ΚεΦ. κγ'.

Ἀθανασίου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας πρὸς τοὺς αὐτοὺς συνόδου ἐπιτολὴν.

ΚΑΙ Ἀθανάσιος ὁ μέγας ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἀφροὺς ἐπιστολῇ τοιαῦτα φερεῖ τῆς ἐν δεξιμῶν συνοδῶν διέξεσι. τέτων ὅπως δέξιν μινων, πῶς ἀποδέξεσθαι τὴν ἀριμινονή ἀλλήλων συνοδὸν κατὰ τὴν ἐν νικαία ὀνομαζομένης ἡ ἐκ ἀνμισθῆς τὰς ἀδελφείας μὴ τὰ τῶν πατέρων, τὰ ἡνωτέρω ἐν τῇ δεξιμῶν κτ' φιλονηκίαν κ' βίαν συνιέναι ἀποχρήσιον: πῶς ὅτε τοῖς συνελθόντες ἐτελεθῆς, ἀνθρώποις μὴ τὰ ἐπιτολῶν ἀποδεχομένοις, οἳ γὰρ ἐν ταῖς ἐπιτολῶν δέκα πᾶσι πλέον, κατὰ πρῶτον ὄνομα, συνόδους ἀλλοῖς ἀλλοῖς γράφοις, δηλοῖ εἶναι ἐκείνης αὐτοὶ γνώμοι κατήγοροι. πάσχοι ὅτι τῶν οἰον κ' οἳ τότε τῶν ἐκ δαίων πρῶτον πεπὸν δασιν, ὡς γὰρ κείνοι καὶ ἀλέξανδρος τὴν μόνην πηγὴν τῆς ζωῆς ὕδατος, ἔρρωθε ἐπιτολῶν λαχῆς οἳ ἐδυνήσον ὑδωρ συνεχῆν. γέγραπται ὅτι τὸ κατὰ τὸν προφήτην ἱερεμίᾳ, ἔτῳς ἔτοιμαχομένοι πρὸς τὴν οἰκουμενικὴν συνοδόν, ἔρρωθε ἐπιτολῶν, συνόδους πολλὰς, κ' πᾶσαι κενὰ παρ' αὐτοῖς, κ' ὡς δράματα μὴ ἐχοντα ἰσχυρῶς φάνησαν, μὴ τοῖν ἀνεχόμεθα τῶν τῆς δεξιμινονή ἀλλήλων ὀνομαζομένων συνοδῶν κατὰ τὴν ἐν νικαία ἡρωιδμῶν, κ' γὰρ αὐτοὶ οἳ τὴν ἀριμινονή ὀνομα.